

a Székesfehérvári séták 5. mesélő történelem

Elhallgatott harangok

A történelmi csaták viharaiban kevés ország és város szenvedett többet, mint a miénk. Nemcsak épületek, városrészek pusztultak el, hanem népek, nemzetek közösségei váltak semmivé az idők alatt. A rég- és közelmúlt különös emlékeire, dicsőségre és mulandóságra hívják fel a figyelmet az ércharangok. Rövid sétánk alkalmával eleinkre emlékezünk.

1. Királysobor
Megközelíthető a Kelemen Béla útról sétálva
2. Rác utcai skanzen, Palotavárosi emlékek Szerb ortodox templom
3. Géza-szobor
4. Szent István Székesegyház
5. Egyházmegyei Múzeum
6. II. világháború áldozatainak emlékműve
7. Vasútállomás épülete
Megközelíthető: a Plac téri Buszpályaudvarról a 13 és a 13A jelű autóbuszokkal (1,6 km)

tourinform
turista információk, turisztikai információk

8000 Székesfehérvár
Városház tér (Hlemer-ház)
Tel.: +36 72/637-261
Fax: +36 72/340-330
szekesfehervar@tourinform.hu
www.szekesfehervar.hu

INFORMÁCIÓK, ÉRDEKESSÉGEK:

1. Királysobor, faragott királysobrok
Alapítás éve: 1988
Park tervezője: Csete György (1937-), szobrok tervezője: Péterfy László (1936-)
Helye: Kelemen Béla útról séta
A park kiterjedése: ~ 1000 m²
Kiállított tárgyak, alkotások száma: székely kapu, 15 szobor és 3 kopjafa
2. Rác utcai skanzen
Palotavárosi emlékek, Székesfehérvár - Palotaváros története és néprajza állandó kiállítás
A múzeum alapítás éve: 1989.
Helye: Rác utca 11.
Elérhetőség: Tel.: 06 22/379-078
Email: fmmuz@mail.iif.hu
Kiállított tárgyak, alkotások száma: 4 helyiségben több száz tárgy
Nyitva tartás: március 15-október 31-ig szerdától vasárnapig 10-16 óráig
Belépődíj: van
3. Géza nagyfejedelem szobra
Készítés ideje: 1972
Alkotó: Meszlényi János (1939-)
Helye: II. János Pál pápa tér
Méret: 205 cm, anyag: bronz
4. Szent István Székesegyház
Építés ideje: XIII. századi alapokon 1702-1768
Helye: Arany János u., II. János Pál pápa tér
Elérhetőség: Tel.: 06 22/315-114
Honlap: www.szfv.ar.katolikus.hu
Hosszúság: 50 m, szélesség: 29 m, magasság: 45,6 m
Nyitva tartás: március 15-től október 15-ig naponta: 9-18 óráig
Belépődíj: nincs
Jeles nap: Nagyboldogasszony ünnepe, fogadalmi ünnep, augusztus 15. Szent István-nap, augusztus 20.
5. Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeum
Alapítás: 1938.
Helye: Városház tér 4.
Elérhetőség: tel.: 06 22/510-681
Email: muzeum@szfv.ar.katolikus.hu
Honlap: www.szfv.ar.katolikus.hu/muzeum
Terület: 800 m²
Kiállított alkotások száma: ~ 300 db
Nyitva tartás: állandó kiállítás: kedd-szombat: 10.00-18.00
időszak kiállítás kedd-szombat: 10.00-18.00, vasárnap: 14.00-18.00
Belépődíj: van
Jeles nap: Múzeumok Éjszakája
6. A II. világháború áldozatainak emlékműve
Készítés ideje: 1995
Alkotó: Lugossy Mária (1950-)
Helye: Városház tér
Méret: átmérő ~ 5 m
Anyag: gránit és bronz
7. Vasútállomás épülete
Építés ideje: 1952, felújítva: 2000
Tervező: Kelemen László Ybl-díjas építész
Helye: Béke tér

1. Királpark, faragott királyszoobrok

A Kelemen Béla út és a Palotavárosi tavak által határolt zöld területen található az 1988. augusztus 20-án felavatott királpark, 15 Székesfehérváron eltemetett király életnagyságú fa szobrával. A díszesen faragott székely kapun belépve balra III. Béla, II. Béla, Könyves Kálmán, Szent István, II. Géza, IV. István, II. László majd középen Géza fejedelem szobrát találjuk, a jobb oldalon II. Lajos, Károly Róbert, Nagy Lajos, Mátyás, II. Ulászló, V. Albert alakjával találkozunk. A királyok koszorúján kívül látható Bethlen Gábor fejedelem szobra, három kopjafával. Az emlékpark tervezője Csete György építész, a Cs. Kiss Ernő vezette 20 főből álló faragó csoport az alkotásokat Péterfy László szobrászművész vázlatai alapján készítette el.

2. Rác utcai skanzen

Az 1980-as évek elejére a történelmi Belvárostól nyugatra az egykori Palotaváros - a Rác utca kivételével - áldozatul esett az új lakások építésének. Az elkötelezett városvédő építész Csutiné Schleer Erzsébet (1948-) 1980-ban készítette el a Palotavárosi Skanzen tervét, melyet 1985-1988 között alakítottak ki. A Rác utca két oldalán egykori szerb földművesek, iparosok és kereskedők házai, a volt szerb iskola, a szerb ortodox Keresztelő Szent János templom látható. A példamutató értékmentő munkát 1989-ben Europa Nostra-díjjal jutalmazták.

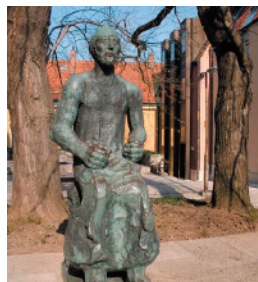
Palotavárosi emlékek, Székesfehérvár

- Palotaváros története és néprajza állandó kiállítás
A ház első szobáját és konyháját az eredeti bútorokkal rendezték be, a hátsó szobában Palotaváros történetét és néprajzát ismerjük meg. Kiállították a Palotavároshoz kötődő mesterségek (tobak, varga, csizmadia, cipész, szíjgyártó, csapó, szűcs, szűrszabó) szerszámait, céhemlékeit is. A kiállítás negyedik helyiségében a híres palotavárosi kalapos dinasztia alapítója, Dietrich Ede kalapos műhelyének eredeti berendezése látható.

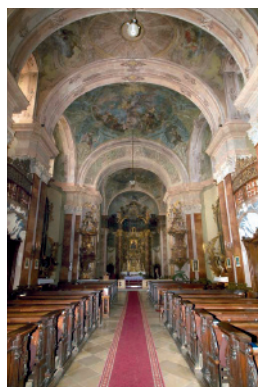
Keresztelő Szent János születése szerb ortodox templom

A Krisztus és Szűz Mária életét, ősatyákat, apostolokat és szenteket ábrázoló freskókkal ékesített gyönyörű templom a fehérvári rákok identitásának jelképe. A szentélyt és a templomhajót elválasztó nagyméretű három kapus ikonosztázon összesen 43 kép található. Az 1771-1772-ben épült templom falképeinek festését Jovan Grabovan és Gri-gorju Popovicz készítette.

3. Géza nagyfejedelem szobra

A Szent István Székesegyház mellett áll a város-alapító Géza nagyfejedelem életnagyságú bronzszobra, melyet 1972. augusztus 19-én, a város fennállásának 1000. évfordulóján avattak fel. A szobor talapzatán kőtáblán látható egy négykaréjos bizánci stílusú épület, Géza kápolnájának és keresztelőhelyének kicsinyített alaprajza. Az 1971-ben feltárt templom alaprajzát a Székesegyház előtti téren, világosabb utcakövek jelölik.

4. Szent István Székesegyház

A város legősibb történelmi magva, az első uralkodói szállás, Géza fejedelem palotájának helye a mai Székesegyház dombja. A hagyomány szerint ezen a helyen lett örök nyugalomra a fejedelem. IV. Béla király (1235-1270) építtette a királykoronázások alkalmával fontos szerepet játszó Szent Péter és Pál plébániatemplomot. Ennek falait is magában foglalja a török hódoltság után 1702 és 1768 között, több ütemben átépített plébániatemplom, a mai püspöki Székesegyház. A jezsuiták a középkori épület barokk bővítését Martin Grabner (1700-1763), és fia Johann Michael építőmesterek irányítására bízták. Az építkezés az 1770-es években fejeződött be. Az 1777-től székesegyházi rangot nyert templom freskóit és oltárképeit Johann Ignaz Cimbal (1722-1795) sziléziai származású festő készítette 1768-ban. (Fotó a címoldalon.)

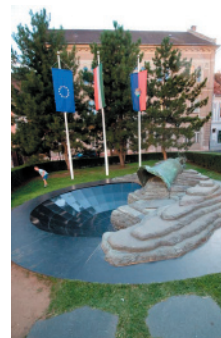
5. Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeum

Az ország első egyházmegyei gyűjtőkörű múzeuma 1938 októberében nyílt Székesfehérváron. Az intézmény eredeti helyéről, az egykori Szeminárium épületéből (Petőfi Sándor u. 2.) 1998-ban a Városház téri néhai ferences rendházba költözött. A múzeum állandó kiállításán a Székesfehérvári Egyházmegye értékes liturgikus műtárgyait, vallási emlékeit mutatja be, köztük ötvösök remekművű munkáit, egyházi textiliákat, barokk festményeket és szobrokat. Állandó kiállítás állít emléket Prohászka Ottokár püspöknek (1905-1927). A múzeum tematikus időszakos kiállításait a magyar történelem és kultúra valamint az egyházi művészet kapcsolatának szentelik. (Fotó: Lakata Pál)

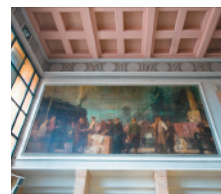
6. A II. világháború áldozatainak emlékműve

A székesfehérvári ciszter templom harangja a második világháborúban lezuhant, de a templom bejárati csarnokának boltíve megállította. A megcsorbult harang kiemelésére csak 1995-ben került sor. A csorba harang a Lugossy Mária szobrászművész által tervezett, a II. világháború fehérvári áldozatainak emléket állító alkotás része lett. A szokatlan megjelenésű emlékmű krátert és lávafolyamot formáz. Egy, a kráter mellé helyezett kövön Pilinszky János Sírversének sora olvasható: „Egy egész örökkévalóság örzi mindannyiunk sorsát”.

7. Vasútállomás épülete

Az első szerelvény 1860. július elsején gördült ki Székesfehérvárról. Azóta a város fontos vasúti csomóponttá fejlődött. Már a 1930-as években megkezdtek a peronokat összekötő két aluljáró építését, melyet 1938-ban, Szent István halálának 900. évfordulója alkalmából adtak át. A háborúban a korábbi állomás épülete elpusztult, helyére Kelemen László tervei alapján 1952-ben építették a jelenlegi épületet. Az ötvenes évek szocreál építészetének ma már védett műemlékét 2000-ben felújították, nagy fogadócsarnokát Konecsni György (1908-1970) munkásokat és Béres Jenő (1912-1981) nyaralni érkezett embereket ábrázoló hatalmas szocreál pannói, az épület homlokzatát pedig munkásokat és vasutasokat ábrázoló domborművek díszítik.

SZÉKESFEHÉRVÁR

Felélős kiadó:

Szerkesztésben közreműködött:

Design:
Fotó:
Nyomdai előkészítés:
Nyomás:

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
Kulturális és Turisztikai Bizottsága
Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeum,
Városi Képtár - Deák Gyűjtemény és a
Szent István Király Múzeum munkatársai
Peschka Judit
Szabó Márta
Abszurd Reklámügynökség
Alto Nyomda
www.szekesfehervar.hu
2009.